

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАїнські РОБІТНИчі ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Риб. Домі, на р.и вулиця Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

АМЕРИКАНСЬКЕ "ПРАВОСУДДЯ" В ПРАВДИВОМУ СВІТЛІ.

Перечитавши в минулому числі "У.Р.В." подробиці екзекуції Сакка й Ванзеті, пригадає старі випадки цього відомого цілому світові американського "правосуддя".

У всіх буржуазних країнах закони й суди встановлені в інтересі пануючої класи. Певно, бо вона при владі, вона ці закони сама для себе встановлює. Але таких гнучких та покручених законів, які створила для себе американська буржуазія, не має ніяка інша держава на світі.

Італійський фашизм грубою фізичною силою знищив все, що носило на собі марку "демократизму", розбив і загнав в підземелля робітничий рух. А от буржуазія Злучених Держав робить інакше, по "демократичному". У неї закони, суди, парламенти, сенати в кожному штаті, міністри, поліція, детективи, електричні крики.

Коли цього треба, то американська демократія й міністра віддасть під суд (за те що добре крав, але погано ховав), але ніколи його не засудить. Вона ж тому й під суд його дає, щоб прилюдно виправдати.

Коли ж їде мова про робітництво — то тут справа коротка. Коли інтереси буржуазії вимагають, то вона цілком невинних киме на електричне крико й спалить живцем.

Бувший президент Злучених Держав, а нинішній суддя найвишого суду, Вільям Говард Тафт, який сказав, що справа Сакка й Ванзеті не належить до його юрисдикції (бо він на вакації в Квебеку — на чужій території), коли його назначували суддею, сказав:

"З більшовицями можна поступати тільки після їхньої власної системи. На їхню доктрину інакше відповідати не можна. Одинокий шлях боротьби з ними — знищити їх".

Ось чому справа Сакка й Ванзеті "не належала до його юрисдикції". Тому, що їх треба було знищити. Масенуєтський суддя Теер, що, засудив Сакка й Ванзеті, не одиниці, що "вміє нищити" й отверто цим хвалиться. Суддя того ж самого штату, Ленгрі, що має контроль над стейтвими департаментом юстиції, в два роки по скінченню світової війни таке сказав про активних в робітничому русі робітників:

"Коли-б я міг це зробити, я виводив би їх кожного ранку на двір і розстрілював би, а на другий день призначував би суд для висношення їх винювності".

А ось ще один суддя, він-же головний "рефері" від "бейсбола", М. Ленгіс. В 1917 р. був він головою суда, що судив Гейвуда й інших членів Індустріальних Робітників Світа. Він 8 лютого, 1920 року заявив:

"Нам треба лише встановити форму зради. Тоді ми зможемо засадити в клітку всіх, хто стремітиме до повалення нашого уряду".

Це так говорять судді, коли їде мова про робітників, про бідняків, що боряться за кусок насущного хліба. Та зовсім інакше говорять ці судді, коли їде мова про багатих.

Кілька років тому стався в Злучених Державах величезний нафтовий скандал, в який замінаний був навіть президент Гардінг. Історія його така: уряд полишив за державною значні простори нафтових земель в Каліфорнії й у Вайомінгу, щоб забезпечити нафтовою флоту. Та капіталісти Доген й Гарі Сінкер підкупили міністра внутрішніх справ Фола й почали господарити на цих нафтових землях. Це було злочинство, яке коштувало державу сотки мільонів доларів. А найголовніше — тут обкрадено воєнну флоту — отже зрада держави, це й її воєнної флоту.

Почався суд. Тягнувся він довго. На слідстві доказано хабарництво й злочинство. І проте ні міністри, ні мільонерам волос з голови не впаав. Той самий суд справив би на електричному криці сотки робітників за сто раз меншу провину.

Або ось ще один герой такого самого гатунку — Чарлс Морс. Пого в 1919 році засудили в місті Атланти на 15 літ тюрми за спекуляцію банківськими грошима. Морс дав 25 тисяч доларів генеральному прокураторові й його звільнено було з тюрми. Мало того, в 1920 році уряд Злучених Держав дав йому величезні контракти на виконання державних замовлень. Він і тут прокріпався й знову став перед судом. Але-ж він взяв собі адвоката, Вільяма МекАду, зятя президента Вилсона й суд його виправдав.

Така "справедливість" капіталістичного суду в Злучених Державах. Злочин, хабарництво, вбивств, якщо вони мільонери, виправдують, звільнюють з тюрми. Коли треба, зроблять їх божевільними, пішають на якийсь час для виду до дому божевільних, а потім звільнять.

Але чи робітник найде справедливість для себе в американському суді? Де-ж там. "Бюлетин Американського Товариства Юристів", що призначений для поширення тільки серед адвокатів, пише: "Ми багато говоримо про справедливість, але свідомо відмовляємо її тисячам людей тільки тому, що вони бідні, що вони не мають чим за неї платити". А відомий юрист і член кількох урядів, Елю Рут, сказав одного разу: "В цій (законодавчій) грі бідняк має дуже мало шансів проти багача, а чесний проти пілляка".

Певна річ. Чесности можна сподіватися лише від чесних осіб. Від підляків годі вимагати чесности так само, як справедливости від багача для бідняка.

Американський суд виправдує мільонерів-злочинців і за злочинство й за зраду держави. А коли в 1919 році він арештував в Каліфорнії 56 членів Індустріальних Робітників Світа за виману шпionage, то 15 місяців так тривав їх в тюрмі до суду, що п'ятьох з них ще до суду вмерло. Ті-ж що лишилися пішли на довголітню в'язницю. А Муні й Бінлігс ось вже 12 літ томляться в тюрмі даремнісько. А Сакка й Ванзеті — це вершок американського "правосуддя".

ПРЕЗИДЕНТ ВІДПОЧИВАЄ.

Що-літа президент Злучених Держав має тарифну відпустку. От і кажуть після цього, ніби в буржуазних країнах нема охорони праці й колективних договорів! Президентів відпустку дають — аж на 4 місяці.

Кожного нового літа президент відпочиває в новому місці. Цього року сенатор Бора закликав президента на відпочинок до того штату, звідки Бора вибраний — до штату Айдаго. Президент не скористався з ласкавого запрошення. Запевняють, ніби це тому, що Бора раз-у-раз виступає за визнанням С.Р.С.Р. й навіть одню з головних міст його штату називається Москва. Кулідж не визнає не тільки тієї Москви, що є столицею С.Р.С.Р., але й своєї — такої американської Москви.

Відпочиває Кулідж в штаті Дакота, серед кавбоїв. Бачили ми й цікаву фотографію: американський президент в кавбоївському одязі тримає коня. Довкола кавбоїв — дивляться, щоб той кін часом не зничив президента. Тут і Індішій штату Монтана, що обрали Куліджа почесним вождем свого племені й навіть дали йому індішкє імя, що в перекладі означає "Тиха вода".

У цій назві аж два натики — і на тихий розум президента, і на його бозумність. Говорить бо президент дуже часто, щодня виголошує по кілька промов. Навіть на фотографії змальовано його з відкритим ротом.

Відпочиває президент, ловить рибу на Баранячій горі — і місцеві щасливі мешканці перейменували цю гору, в гору Куліджа — запевняють, що це не стільки для того, щоб зробити приємне президентові, скільки — усім баранам в штаті.

Спокійно жити американському президентові, — на відпустці! Підчас урядування доводиться скрутіше: треба й промови виголошувати, і декрети підписувати, і проти С.Р.С.Р. виступати, і злочин милувати, і революціонерів у тюрми запаковувати.

На відпустці — рибка, кавбоїв, стежонівський капелюх і — томагавк "Тихої води". Як питаєте ви, звідки ці казки й ці легенди, Нові пахошів слових, Дім блакитний із вивагма... І т. ин. Гайвага 1927 року доводилося жартувати до нехочо: не схотів уже й президентом

бути. Новідоляє телеграма, що Кулідж категорично відмовився ставити свою кандидатуру на наступних президентських виборах. Президент скаржився, що він стомився. Невже президент — демократі кажуть, що не можна три рази одну людину на президента вибирати, та ще й таку дурну.

А робітничая преса викриває іншу причину зречення президента. У штаті Індіана міститься столиця сталевого короля Гері. Найближча людина до Гері — дракон ордену (Ку-Клукс-Клаєн, Стефенсон. Кілька років Стефенсон фактично верховодив штатом і республіканською партією.

Два роки тому Стефенсон згвалтував молоду дівчину. Його посадили в тюрму очевидно дуже добре, бо 2 роки Стефенсон не протестував.

Але сидіти надокучило. І тепер Стефенсон заявив владі: — Або ви мене помилуєте й визволите, або...

Або, що? — Або я, Стефенсон, викрию всю продажність і рознуєту пануючої партії республіканців.

А Стефенсон, як диктатор партії на ший штейт, та ще такий багатий штейт, як Індіана, знає багато таємниць і секретів. Стефенсон дійсно може викрити.

Фашисти Індіанополісу схвилювалися. Президентів поставляли вимогу помилувати Стефенсона.

І в президенті дилема: Або помилувати Стефенсона й підвести проти себе всю громадську думку Злучених Держав: бо в країні, де формальна мораль стоїть дуже високо, згвалтування є більшим злочинком, ніж де инде. Людина, що милує таких-о злочинців, матиме надто мало шансів, щоб знов кандидувати на президентство!

Або Кулідж може відмовити в помилуванні. Тоді Стефенсон викриве багато злочинів керівної партії, — і знов таки надто зменшаться шанси кандидата!...

Кулідж вибирає третє: відмовитися президентства. Буде собі кавбоїти, рибку ловити. Ловив у каламутній воді, стоїмився, ловитиме форелі у чистій прозорій воді Баранячої гори. На здоров'ячко!

Кость Котко.

ХТО ТАКИЙ МУССОЛІНІ.

Поліційний рекорд про минуле фашистського диктатора Італії.

Коли соціаліст стає ренегатом, то він тоді робиться найбільшим і підлим ворогом робітничої класи, як справжній буржуї. Знаємо це з досвіду, знаємо це з дрібничих випадків в робітничих організаціях.

З великих випадків, що мають міжнародне значення, знаємо у Франції Пуанкаре, Бріана; Пенлеве, що є тепер найвірнішими слугами капіталу; Мілерана, що є тепер провідником французьких фашистів.

В Італії знаємо Турати, Дарюгону, що в 1920 році були провідниками італійських соціалістів, а нині в рядах фашистів.

Але понад всіма ними стоїть теперішній фашистський диктатор Італії — Муссоліні. Ми ніде не навелимо за буржуазною пресою рекорд поліції та італійської жандармерії про діяльність Муссоліні, рекорд взятий з архівів форельської поліційної поліції, а в нєму описана діяльність Муссоліні від 1904 до 1914 року. Цей рекорд свідчить, як пильно поліція слідила за Муссоліні.

Ось він. Префектура у Форлі, №1439, 14 Дів. II.

Поліційний рекорд.

Особа: Муссоліні Беніто Александрє (революційний соціаліст). Фотографія додається.

Коротка біографія до 1. січня 1904 р. Як особа, Муссоліні

арештовано 15. квітня в Женєві за підроблення дати на своєму паспорті й вигнано з кантону. Пого вислано 17. квітня до кордону для передачі в руки італійським властям, але, протестуючи, що його не сміють вислати за те, що він відмовився йти до війська, йому позволено залишитися в Беліззоні, в Швайцарії, де він і перебуває тепер. Соціалістичні лідери в тєснєсному кантоні інтервєнували в його користь в швайцарській поліції.

19. листопада 1906 р.: Він приїхав до Прєдано 6. вересня й вихав до Толмєзо 18. вересня шукати посади вчителя. Удінську префектуру повідомлено, щоб слідила за ним.

22. липня 1908 р.: Пого засуджено на три місяці в тюрму й 200 лір штрафу поліційним судом у Форлі за збрійний напад.

10. вересня 1908 р.: Мировий суддя в Мендолої вкарав його на заплачення 100 лір штрафу за порушення закону публічного спокою.

14. лютого 1909 р.: Він тепер мешкає в Трєнтіно при вулиці Ривєра ч. 20. Пого зроблено секретарем Біржі Праці й він є дуже активний в поширюванню своїх ідей.

25. липня 1910 р.: Пого оскаржено за порушення закону публічного спокою спровокуванням демонстрації в Форлі проти аргентинської рєспубліки.

30. вересня 1911 р.: Пого оскаржено за спровокування революції проти влади й державних інституцій.

16. жовтня 1911 р.: Він був арештований 14. жовтня за організування демонстрації проти висилки військ до Тріполісу й його оскаржено за опір властє, за напад на публічний будинок, за напад на війська, за спробу парализувати залізничні трамвай й за знищення телеграфічних ліній.

23. листопада 1911 р.: Поліційний суд у Форлі засудив його на сім місяців тюрми.

15. січня 1912 р.: Больонський апеляційний суд зменшив його кару до п'яти місяців і він вийде з тюрми 12. березня. Він брав участь в соціалістичному конгрєсі в Рєджіо д'Емілії й домагався, щоб послів Біссолаті, Кабріні й Бононі викликути з партії за участь в маніфєстації в симпатії до короля після того, як анархіст Д'Альба хотів його вбити.

25. жовтня 1914 р.: Він кандидиде до парламенту в провінції Форлі. Він висунув свою програму на публічному мітингу 18. жовтня і в промові висловився образливо проти короля, оскаржуючи його за триполітанську війну.

11. квітня 1914 р.: Пого оскаржено за образу армії в поміщеніх ним статтях в соціалістичній газеті "Аванті" п. н. "Вбивці з Рокагоргі" і "Баганзольські злочини". Пого виправдано в цьому оскарженню, і на публічному прийняттю, що йому влаштувала в Мілані соціалістична партія з нагоди його звільнення, він виголосив підбурюючу промову проти монархії, поліції, армії, відповідно до своєї привычки.

4. липня 1914 р.: Він організував генеральний страйк проти стрільниці в Анконі. Він виступив статті в "Аванті", закликаючи робітників до участі в цьому страйку, а в публічних промовах 8. і 9. червня підбурюючо апелював в користь класової боротьби. Він найбільш є відважний за непокірність робітничої класи.

Підписано: Префект поліції. (Секретна замітка мільонської префектури: Беніто Муссоліні, редактор "Аванті" й революційний соціалістичний провідник, отримав поважну суму грошей для збільшення революційної пропаганди. Згідно з нашими інформаціями, гроші прийшли від німецьких і російських революційних партій. Ми не можемо дізнатися скільки грошей дїстав він, але робимо таїну інвестицію в цьому напрямі.)

На цьому закінчується рекорд Муссоліні форлійської поліції, бо після вибуху війни всі справи революціонерів перейшли під завідування мілітарної служби, а невдовзі після цього Муссоліні став заваятим патріотом, потім лідером фашистів, найбільшим оборонцем капіталу, а-ворогом робітничої класи, якого коли знав світ.

— Ой, ще та ще... Я щойно почав.

— Добре, ми зайдемо завтра.

— Дуже прошу, дуже... Завтра знову те саме. По-завтра знову...

Нарешті контроль до вас: — Ей, мосце добродзею, не будьте свинею... А ви й поїд двері просуньте "Укр. Голос" там де написано: "Всі люди мильються... Мильється купець, мильється будівничий, мусить мильтися і народний робітник". Контроля далі вас напаеує, грозить скандалом, рострату народних грошей — а ви й поважним голосом читаєте з "Укр. Голосу":

"Отже зовсім природне, що може мусить мильтися і народний робітник (натиск зробити на "мусить"). Се знають всі розумні люди на світі і тому ані не дивуються, ані не нарікають".

— А ви отут якісь привички, вибачте за слово, а не контролєри. Я вам з самого "Укр. Голосу" читаю, а ви... дивуетесь й нарікаєте... Хіба-ж так розумні люди роблять?

Чуєте, що контроль вже приїхав. Вам пі жаль — таку неруючо апелював в користь класової боротьби. Він найбільш є відважний за непокірність робітничої класи.

Підписано: Префект поліції. (Секретна замітка мільонської префектури: Беніто Муссоліні, редактор "Аванті" й революційний соціалістичний провідник, отримав поважну суму грошей для збільшення революційної пропаганди. Згідно з нашими інформаціями, гроші прийшли від німецьких і російських революційних партій. Ми не можемо дізнатися скільки грошей дїстав він, але робимо таїну інвестицію в цьому напрямі.)

На цьому закінчується рекорд Муссоліні форлійської поліції, бо після вибуху війни всі справи революціонерів перейшли під завідування мілітарної служби, а невдовзі після цього Муссоліні став заваятим патріотом, потім лідером фашистів, найбільшим оборонцем капіталу, а-ворогом робітничої класи, якого коли знав світ.

— Ой, як жалю... І ви мовчите — чи не грїх вам? Ходить суди, берить ось мило... За кілька хвилин вже й ваша контрольна комісія мильється. Ви вже "сейф". На народньому з'їзді ви вже в її особі матимете найкращого оборонця.

Зрештою — хто там нас питає? Коли-б хтось і запитав, то ви йому під ніс "Укр. Голос": "Більше в комітеті душ — більше злочинів... Злочинство же може найменше народній роботі шкодити". Коли-ж якась причєська душа таки надобро до вас причєниться, то ви... шмаття з себе й починаєте мильтися (кусочок мила все може нести з собою) — приговорюючи:

— Мильється купець, мильється рибник, мильється комендант... мусить мильтися і народний робітник... Тисячу й один раз істино глаголю вам... Куркуличко.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ ЗА ПІДЛОГ І ЗЛОВЖИВАННЯ. МОСКВА, 22. серпня. — Найвищий суд засудив троє урядових кавказьких кооперативної організації за шахрайство й рострату грошей на смерть. Шістьох інших засуджено на в'язницю від одного до дев'ять літ.

РОБІТНИЧА СИЛА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ. Професійні Союзи на Радянській Україні числять 1,900,000 членів. По галузям праці вони поділяються так: в індустрії працює 749,350, на транспорті й звязку (телеграф і телефон) працює 248,120, робітників у вомовій праці 420,530.

АРЕШТУВАННЯ РОБІТНИКІВ НА КУБІ. В Гавані й інших містах Куби переведено численні арештування робітників трейд-юніоністів. Арештування переведено на основі "документів", опублікованих англійським урядом після набду на радянське торговельне представництво в Лондоні.

ТИСЯЧА Й ОДНА КОЛЮЧКА.

Спізнів, признаєся. Певно тому, що спішив. Зі мною завжди так. Іду по вулиці — приїду на час. Спішив — на три години спізну.

Так спішив, так збривався на тиєнчий ювілей "У.Р.В.", а спізнів на ціле число. І вийшло: Тисяча й одно!

І що-ж тепер буду писати про якого?

З якого тільки боку не підійду — бачу, вже все те, є написане в минулому числі, а решта в цьому, що я хотів писати.

Та, спасибі, "Укр. Голос" втирає — блаженна його душа. Написав демаргоію й втиравав.

Хороша демаргоія, бим так здоров був.

Каже він у ній: "Російські інтелігентні... говорили про потреби селян і робітників навіть не питаючи їх".

Гм, думаю собі — говорили й доказали.

А "Укр. Голос" як з горячию говорити, питає й чорта два має.

Бо — російські нігілісти казали робітникам і селянам злочинів прогнати й самим владу в руки взяти, а "Укр. Голос" переконує своїх читачів (бо робітників і селян за собою не має), що чим "більше в комітеті душ — більше злочинів".

Це про "народну роботу". Еге-ж вибратіте чим більше душ до "народних комітетів", не минайте й давайте їм долари на народні цілі, а злочини не журьтесь, що Муссоліні, анархіста, вислано з бернського кантону. Він тепер в Анємосі, Швайцарії, з якимсь Доматіні. Він ходить на університет в Женєві.

28. квітня 1904 р.: Муссоліні не явився без ніяких оправдувань причини до військової служби, коли його класу була покинута 10. квітня. Пого було

арештовано 15. квітня в Женєві за підроблення дати на своєму паспорті й вигнано з кантону. Пого вислано 17. квітня до кордону для передачі в руки італійським властям, але, протестуючи, що його не сміють вислати за те, що він відмовився йти до війська, йому позволено залишитися в Беліззоні, в Швайцарії, де він і перебуває тепер. Соціалістичні лідери в тєснєсному кантоні інтервєнували в його користь в швайцарській поліції.

19. листопада 1906 р.: Він приїхав до Прєдано 6. вересня й вихав до Толмєзо 18. вересня шукати посади вчителя. Удінську префектуру повідомлено, щоб слідила за ним.

22. липня 1908 р.: Пого засуджено на три місяці в тюрму й 200 лір штрафу поліційним судом у Форлі за збрійний напад.

10. вересня 1908 р.: Мировий суддя в Мендолої вкарав його на заплачення 100 лір штрафу за порушення закону публічного спокою.

14. лютого 1909 р.: Він тепер мешкає в Трєнтіно при вулиці Ривєра ч. 20. Пого зроблено секретарем Біржі Праці й він є дуже активний в поширюванню своїх ідей.